

NAGYBÖJT 4. VASÁRNAP – LÆTARE-VASÁRNAP

1-4 oldal

Olv.: 2Krón 36,14-16.19-23 – Ef 2,4-10 – Jn 3,14-21

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL***Szentmise bevezetése***

Kedves testvérek! Nagyböjt negyedik vasárnapja, a régi nevén, a latin nevén a Laetare vasárnap, az örvendezés vasárnapja, ahogy itt a bevezető énekben is hallhattuk: vigadozzatok, hiszen Isten elhozza a szabadulást, elhozza a Megváltást. Ezen a mai vasárnapon Istennek azzal a titkával szembesülünk, amely elhozza nekünk az üdvösséget, és ebben a drámai megújulásban kellene mindegyikünknek szerepet vállalni.

Szentbeszéd

Kedves testvérek! Rossz napok járnak, és még figyelmeztetnek is bennünket nap mint nap arra, hogy készüljünk fel, mert még rosszabb napok is következhetnek. Éppen ez a helyzet az, ami egy sajátos aktualitást ad a Nagyböjt negyedik vasárnapja üzenetének, mégpedig a szenvedésben rejlő Megváltás misztériumát hozza napvilágra.

Nekünk, Krisztus hívőknek mindenképpen ezzel az igazsággal kell barátkoznunk, ha teljesíteni akarjuk a küldetésünket, amit Jézus bízott ránk. A világ gondoskodik erről, hiszen ma a világban a legüldözöttebb közösség a keresztények közössége. Szinte a félelemmel magyarázható, vagy elbizonytalanodtunk, vagy nem elég tudatos az elhivatottságunk. Bizony jó lenne magunk számára legalább a választ megtalálni, hogy a világ, amit várhat Istentől, azzal szembesülhessen.

Azt mondják a Szentírás-magyarázók, hogy az egész Evangéliumnak a kulcsmondata éppen az, amit ma hallottunk: úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki benne hisz, el ne vesszen, hanem élete legyen, örök élete legyen. Tehát szembesülünk azzal, hogy az Isten szeretete nem fogyott el. Aztán tudomásul kell vennünk azt, hogy a szeretetnek az igazolása szenvedés. Ha ez a két fogalom tisztázott a számunkra, akkor reménykedhetünk abban, hogy mi is tudunk összeszedni annyi bátorságot, hogy fölismerjük azt, hogy a mi küldetésünk is ebben a világban az által lehet jelen, hogy a szenvedésben kiálljuk a próbát, hogy a szenvedésben föl tudjuk mutatni az Isten üzenetét. Hiszen az Isten elgondolása, hogy minden ember megszabaduljon, hogy minden ember új életre jusson, az attól függ, hogy a szenvedésben fölismerjük-e Isten megváltó művét.

Itt azt hallottuk, hogy az ószövetségi nép hűtlensége miatt száműzetésbe került, és ott gondolkodtak el azon, hogy milyen más az az élet, amikor az ember Istenhez tartozik és az istenhitben egymással közösségben összeadja az erőit, mint az, amikor Isten háta mögé kerül és egymástól is elszigetelődnek, akkor szinte elveszítette az élet az értelmét. És kedves testvérek, pontosan ezért kell a kérdéseken elgondolkodnunk és pontosan Istennek ezen a tervén, hogy szeretet az Isten, és azt akarja, hogy mindenki új életre támadjon.

Ennek viszont ára van, a szeretetünket igazolni kell, a szeretetünket viszont csak szenvedéssel tudjuk igazolni. A szeretet nem szólam, hanem akit megajándékozunk ezzel, ezzel az ajándékkal, azt fejezzük ki, hogy számíthat arra az a másik ember, akit a szeretetünkkel

megajándékozzunk, hogy érte minden szenvedést vállalunk és ezzel akarjuk igazolni az összetartozásunkat.

Az elmúlt időben többször is beszéltem a szeretetnek a titkáról, hiszen a szeretet irracionális. Sokszor elméltünk erről, akkor nyer értelmet ez az irracionális érzés és akkor lesz valóban igazi szeretetté, Isten elgondolta szeretetté, ha az ember afelé az ember felé nyilatkoztatja ki a szeretetét, akit ismer. Könnyű a szeretetet hangoztatni úgy általánosságban: mindenkit szeretünk, mindenki valamiképpen hozzánk tartozik. Csak ezt az igazságot azok felé tudjuk megvalósítani, megjeleníteni, akiket ismerünk.

Isten szeret minket, miért? Mert gyermekei vagyunk, Isten az Atyánk, és Isten úgy gondolta el ennek az isteni szeretetnek a kinyilatkoztatását, hogy egyszülött Fiát adta oda. És Jézus azonosult az Atya akaratával és életét adta oda értünk. Így épül föl az isteni üzenet, az Isten értünk van, szeret bennünket, és ezt a kapcsolatot, Istennek a szeretetkapcsolatát semmi nem tudja megbontani, az Ő részéről legalább magától értetődően erős.

Ugyanakkor Isten ezt a szeretetét azzal teszi jelenvalóvá, hogy mindennél fontosabbak vagyunk neki. Tehát ami a példa, a minta: szeretetben megváltás. Hiszen az a harc, aminek a részesei vagyunk ebben a világban, drámai ez a harc, hiszen életről és halálról szól, és minden azon múlik, hogy a halálból az ember azáltal tud föltámadni, azáltal tud életre kelni, hogy úgy tartozunk össze egymással, hogy minden szenvedéssel kifejezzük ezt a kapcsolatunkat.

Ezt a titkot hordozza az az igazság, amit így üzen a Biblia: szeretetben, szenvedésben megváltás. Nincs megváltás, nincs új élet szenvedés nélkül. Pedig a gonosz azt ígéri, hogy van szenvedésmentes élet is, és csábít bennünket arra, hogy evilági fogalmakkal akarjuk kifejezni, hogyan is néz ki ez a szenvedésmentes élet. A legpogányabb kifejezése ennek: a jó élet az önmegvalósítás. Talán egy kicsit visszafogottabb, de ez is a világnak az üzenete: a jó élet a szenvedésmentes élet. Csakhogy, kedves jó testvérek, a szenvedés misztérium, a misztérium pedig megfoghatatlan és megmagyarázhatatlan, azt csak el lehet fogadni.

Hát pontosan így járunk a szenvedéssel is, ami árad a világunkban és sokféle arca van – megmagyarázhatatlan. Az embernek csak egy lehetősége van, elfogadja, mert megmagyarázni nem tudjuk, igazából az értelmével sem vagyunk tisztában, idegen a számunkra a szenvedés. Csak megfélemezünk arról, hogy azt az isteni rendet rúgtuk föl, amelyben Isten a szeretetével ajándékoz meg bennünket, és mi ostoba módon Istenünknek ezt a nagy ajándékát visszautasítottuk és megpróbálunk Isten szeretete nélkül élni. És ez az Istent felejtő, istentagadó, Isten nélküli emberi világ összekuszált mindent.

Nincs igazi fogalmunk a szeretetről, ezt a fogalmat csak az istenszeretet titkában tudjuk megsejteni. Mert ugyan mi arra törekszünk, amit Istentől tanultunk, hogy egymásért élünk, csak hát nap mint nap beleütközünk önző természetünkbe és elbizonytalanodunk, elbizonytalanodunk a kapcsolatunkban a szeretetünket illetően és idegenekké leszünk egymás számára, elidegenedünk egymástól. És ez a világ, ez a halálnak a hírnöke.

A mai vasárnapon ezzel a misztériummal kell szembesülnünk: szenvedésben megváltás. A szeretetünket egyedül a szenvedés igazolja, a szenvedés hitelesíti, hiszen a szeretetnek, ha összetartozunk, nincs határa, a határokat pontosan az áldozatkészségünk rombolja le.

Éppen tegnapelőtt ünnepeltünk, Esterházy Jánosnak az élete titkába merültünk egy kicsit bele. Fél évvel ezelőtt, amikor Alsóbodokon egy nagy ünnepség volt, minden évben legalább egy alkalommal Európa maga elé állítja ennek az embernek az életművét, én akkor az előadásomnak azt a címet adtam: életre váltott halál. Ugyanaz: szenvedésben megváltás.

Hiszen Eszterházy Jánosnak mindenki azt ajánlotta, hogy meneküljön, fordítson hátat mindazoknak, akikkel együtt élte a mindennapjait. Ő maradt, maradt a helyén, maradt azon a helyen, ahol közösségben volt mindazokkal, mégpedig a hitre hivatkozó, Isten szeretetére hivatkozó, egymásért felelősséget vállaló közösségben. Egyedül maradt – szenvedésben megváltás. És évről évre összegyűlünk, hogy ennek a megváltott életnek a közelségében újra meg újra lelkiismeretvizsgálatot tartsunk és elgondolkodjunk azon, hogy a szenvedés egyedül üzeni a világban és a világnak, mindenkinek, hogy a megváltás ott bontakozik ki, ahol ebben a szellemben tartoznak emberek egymással össze. Ez a világ a húsvéti világ, ahol az emberek valóban személyes kapcsolataikat valósítják meg.

Mert testvérek, akkor, amikor mi az élet gondjával, bajával szembesülünk, akkor mintha megfélemednénk arról, hogy a mi emberi világunkban csak a személyes kapcsolatoknak van értéke és értelme. Nagyon sok minden miatt szenvedünk, nagyon sok minden miatt áldozatokat hozunk, nagyon sokszor jól felfogott érdekünkben – mert a szenvedést nem könnyű vállalni – megalkuszunk és mintha megfélemednénk arról, megfélemednénk akár a családok, a házasságban élők arról, hogy az emberi élet a házasságban élőkre bízott. A családok amikor tervezik a gyermekeiknek a jövőjét, mintha megfélemednénk arról, hogy nekünk keresztény hivatásunk van és egyedül a keresztény hivatásunk igazolja az életünket.

Hányszor hallottuk most az elmúlt évek során Európa keresztény örökségét, persze csak mint fölvetett problémát. Mert igazából Európa mindennapjainak a szégyene is, meg a tragédiája is, meg a teljes elbizonytalanodásnak az oka az, hogy a keresztény örökségünket hagytuk el. Sok áldozatra tudunk hivatkozni, csak azok az áldozatok, amikre hivatkozunk, azok az evilági mindennapjaink gondját és baját jelentik, és föl se merül bennünk, és azt gondolom, hogy a rákfenéje ennek a kérdésnek pontosan abban rejtőzködik, hogy azt a kérdés nem vetjük fel itt Európában még mi keresztények sem, hogy milyen áldozatokat hozunk azért, hogy mi istenes emberek vagyunk, hogy mi Isten népéhez tartozunk.

Olyan könnyű idézgetni a kommunista évtizedekben hozott áldozatokat, meg a megalkuvásokat. És minő csoda, hogy csak azokra tudunk úgy emlékezni, hogy az emlékeik méltók arra, hogy megőrizzük, akik a hitükért és ennek következtében az emberi értékek hordozóiként érdemesek arra, hogy el ne felejtjük a példájukat. És mindazok, akik nem tudták az áldozatokat a mindennapjaikban magukra vállalni, mindegy, hogy mire hivatkozunk, gyarlóság, gyengeség, megalkuvás, azokat szinte igyekszünk elfelejteni.

Pontosan ezért oly fontos ilyen hősöknek is a példája, mint Eszterházy János. Hát miért gyűlünk össze évről évre az ő emlékét idézendő? Mert szükségünk van ezekre a példákra, akik az életükkel fizettek, és fejet hajtunk, leborulunk előttük, mert az ő szenvedésük az életnek a diadala, az ő szenvedésük a megváltott világ ígérete. Mert csak annak a világnak van jövője, amely világban az emberek az örökérvényű igazságok jegyében, Isten színe előtt egymásért felelősséget vállalnak. De a felelősség nem szólam, a felelősséget úgy hívják, hogy szeretet, a szeretetet pedig egyedül az áldozatkészség hitelesíti. Annak a világnak van jövője, amely világnak olyan polgárai vannak, akár most mondhatom azt is, hogy nemzetnek van jövője, amely nemzetnek a fiai egymással szeretetben, elhivatottságban tartoznak össze.

Mert az ember közösségi, és ezt az összetartozást, amit szeretetnek mondunk, az egymásért hozott áldozat hordozza, az áldozat pedig mindig szenvedéssel jár, megpróbál bennünket, de az egyetlen felelet, az egyetlen válasz emberi kérdéseinkre.

Testvérek! Öröm vasárnapja van, minden oka megvan az öröme mindegyikünknek, ha ezzel a kérdéssel van bátorságunk szembenézni. El kell gondolkodnunk azon, hogy milyen döntéseket hozunk evilági értelemben, viszont a kérdések kérdése, éppen múltkor elméltünk erről, az ember az egyetlen lény a földön, akinek az élete értelmét csak a cél felől meghatározva ismerhetjük meg. A cél pedig az üdvösség, az evilági értelemben az újjászületett élet, a hit értelmében pedig a megváltott élet. És az élet igazi hordozói az újjászületett emberek, a megváltott életet élő emberek, ami nagyon egyszerűen, de csak Isten kegyelmével hordozható, az a szenvedésben tud hitelessé válni ebben a világban. Hiteles csak az lehet ebben a világban, amiért az ember az életét is kockáztatja. Az igazságot egyedül az áldozatkészségünk igazolja.

Isten segítsen bennünket abban, hogy jövőnk legyen, magyar jövőnk legyen, és a világnak is Isten tervei szerinti jövője lehessen.

+ *A M E N* +

Imaszándék a Miatyánkhhoz

Kedves testvérek! Kérjük ebben az imádságban az Isten kegyelmét a magunk számára. Hiszen egyfolytában ilyeneket hallunk, hogy készülünk föl, sok minden olyan várhat ránk, amire gondolni se tudunk. Akkor ne azzal foglalkozunk, amire gondolni se tudunk, úgyse tudjuk, hogy mi vár ránk. Tudták Ukrajnában, Gáza városában meg azon a területen és a világ számtalan területén, hogy mi vár emberekre, amikor háború van? Nem azzal kell nekünk foglalkozni, hogy milyen harci eszközökkel és mit művelnek az emberek egymással és okoznak egymásnak, hanem azzal kell nekünk foglalkozni, hogy meg tudjuk-e őrizni az istenemberi arcunkat és helyt tudunk-e állni egymással való kapcsolatunkban, hiszen több lehetőségünk nincs. Erre viszont csak úgy lehet fölkészülni, ha ma mindazt megteesszük, ami szükséges ahhoz, hogy egymással áldozatos lélekkel tartozzunk össze. Akkor van remény, hogy a nagyobb kihívások közepette is megálljuk a helyünket emberi szinten. Az összes többről úgysem tudhatunk és semmihez még csak hozzá sem szólhatunk. Imádkozzunk!

Mi Atyánk...

Szentmise befejezése

Kedves testvérek! Isten áldása kísérje az utunkat és ezekben a nehéz időkben, amiket élünk, figyelmeztessen bennünket arra, hogy a döntéseinkben ne csak evilági szempontok jelenjenek meg, hanem az a kérdés is, hogy milyen áldozatot hoz az ember a keresztségéért, a hitéért és a keresztség jövőjéért. Családok gondoljanak erre akkor, amikor együtt tervezik a gyerekeik jövőjét, amikor különböző döntéseket kell hozni a mindennapok feladatvállalásaiban, hogy ez a szempont is legyen jelen, mert pontosan ez igazolja a keresztség értékrendet. Az összes többi evilági okoskodás. Isten segítsen bennünket égi bölcsességhez!

+ *Á L D Á S* +